

1 WEGGESTUURD

Folkert Oldersma

Vol gas!

© 2022 Clavis Uitgeverij, Hasselt – Alkmaar – New York

Omslagontwerp: Studio Clavis

Illustraties: Heleen van den Broek

Trefw.: motorcross, verliefdheid, armoede, techniek

NUR 283

ISBN 978 90 448 4215 9

D/2022/4124/051

Alle rechten voorbehouden

www.clavisbooks.com

www.folkertoldersma.nl

Ja, ik schrok van mezelf.

‘Hé, hou daar onmiddellijk mee op, Wout.’

‘Waarmee?’ vroeg ik.

‘Dat weet je heus wel.’

‘Nee, dat weet ik niet.’

‘Je bent gewoon aan het klieren.’

‘Niet waar.’

‘Wel.’

‘Niet.’

‘En nu is het afgelopen. Meld je maar bij de directie.’

‘Waarom zou ik?’

‘Ook nog een grote mond? Eruit jij. Nu. Meteen!’

‘Nee hoor.’

‘Als ik je moet komen halen ...’

Dreigend en rood aangelopen stootte hij op me af.

Ik wist echt niet wat ik fout had gedaan. Maar De Vries was over de rooie, dat was zeker. Het was vast het geluidje dat Raymond zojuist had gemaakt. Bij iedere stap die De Vries zette, imiteerde hij het geluid van een scheetje. Ik ging Raymond niet verlinken, maar het leek me tegelijk wel verstandig om sleurwerk door die inmiddels rood aangelopen figuur te voorkomen.

Ik stond op.

‘Rustig aan. Straks krijg je nog een hartverzakking,’ zei ik. ‘Dus ik zal wel de wijste zijn en gaan.’

‘Jij, de wijste?!’

De Vries was niet mijn favoriete leraar. Als ik die al heb. Maar ik had ook niet de pest aan hem. Tenminste, niet tot op dat moment. Ik liep naar de deur.

De andere leerlingen waren doodstil. Dat komt zelden voor. Nogmaals, ik schrok van mezelf. Dit was echt niks voor mij. Eigenlijk val ik niet op in de klas, en dat vind ik prima. Maar vandaag werd het me even te veel.

Ik was mijn schrift vergeten. En mijn leraar maakte er meteen van dat ik dus mijn huiswerk niet had gemaakt. Dat had ik heus wel gedaan. Maar ik wist dat niemand mij zou geloven, wat ik ook zou zeggen. Die De Vries al helemaal niet.

Ik had kunnen vertellen dat ik vanmorgen wel iets anders aan mijn hoofd had dan zo’n stom rotschrift. Probeer je vader maar eens ladderzat de trap op te krijgen. Ik had kunnen zeggen dat hij dat soms is. Dat hij de hele nacht door blijft zuipen en dat ik hem dan ’s morgens naar zijn bed moet slepen. Dat ik zijn baas moet bellen dat hij weer eens ziek is. Dat ik dan de drank moet verstoppen. Dat ik een briefje moet achterlaten waarin staat dat zijn baas is gebeld. Dat ik, dat ik ...

Ze geloven je toch nooit. Dus vertel ik het ze niet. Trouwens, het gaat ze ook geen ene moer aan. Maar op zulke dagen vergeet je dus ’s morgens je rotschrift. Ze mochten blij zijn dat ik überhaupt nog op school was verschenen. Ja toch?

Toen De Vries over dat schriftje begon te mekkeren, zei ik: ‘Kan gebeuren.’

‘Kan gebeuren?’ speelde hij meteen op. ‘Wat is dat nu voor een instelling?! Dat mag niet gebeuren!’

‘Zo’n ramp is het nu ook weer niet,’ probeerde ik de boel te sussen.

‘Dat bepaal jij niet. Jij hoort je huiswerk te maken.’

‘Dat heb ik gemaakt.’

‘Laat maar zien dan.’

‘Dan moet ik het schrift even thuis gaan halen. Ogenblikje.’

En ik stond op.

‘Blijven zitten jij.’

‘Wat wil je nu?’ vroeg ik terwijl ik weer op mijn stoel plaatsnam.

‘Worden we nu ook nog brutaal?’

‘Misschien waren we dat altijd al,’ antwoordde ik.

Dat vond ik best een goeie van mezelf. Ik hoorde mijn klasgenoten grinniken.

‘Nu hou je je mond.’

‘Als dat jou gelukkig maakt ...’

Deze keer kon ik het niet over mijn kant laten gaan. Zeg nou zelf. Je schrift vergeten, dat kan de beste toch overkomen? En dan meteen dat gedoe. Net alsof zij van die supermensen zijn die nooit wat vergeten. Of nooit iets fout doen.

Bij die leraren is het gewoon zo dat ze al met tegenzin en een chagrijnig smoelwerk naar ons toe komen. Wij zijn maar de dombo’s van school. Daar is geen eer aan te behalen. Wij zijn afgeschreven. Tenminste, zo voelt het. Zij geven liever les aan de studieballen. Dus er hoeft maar iets te gebeuren en ze gaan los tegen ons. Wat weten ze nu over ons? Daar zijn ze ook helemaal niet in geïnteresseerd.

De Vries liet het erbij. Maar terwijl hij terug naar zijn bureau-tje liep, maakte Raymond achter zijn rug die geluidjes en toen ging hij dus door het lint en werd ik eruit gestuurd.

Ik pakte mijn tas, stond op en liep naar de deur.

‘Eruit. Wegwezen en snel, voor ik mijn zelfbeheersing verlies,’ brieste hij.

‘Wat ben jij een verschrikkelijk sneue figuur,’ moest ik nog even aan hem kwijt.

Uiterlijk heel rustig verliet ik het lokaal. Op de gang kwam de reactie. Daar begonnen mijn handen hevig te trillen, en niet weinig ook. Ik kreeg ze niet stil. Ik zuchtte eens diep. Ik was absoluut niet van plan bij de directrice op bezoek te gaan. Dus liep ik rechtstreeks naar de voordeur. Zat was ik het. Alles en iedereen. Ik wilde net de school verlaten toen ik achter me hoorde: ‘Waar denken we naartoe te gaan?’

Ik keek niet om.

‘Ik denk helemaal niks,’ antwoordde ik boos.

Ik wist wie het was, ik had zijn stem herkend. De conciërge. Die denkt dat hij zowat de directeur is van de school en dat hij dus de baas over ons kan spelen. Nee dus. Niet over mij. Vandaag niet.

‘Hé, blijf staan,’ riep hij.

Ik was het helemaal zat. Thuis, hier op school, dit hele sneue leventje.

‘Bekijk het,’ zei ik.

Ik bleef dus niet staan, ik ging ervandoor.

2 DE MOTOR

Ik besloot mijn fiets niet uit de stalling te halen. Dan zouden ze me alsnog te pakken kunnen nemen. Zin om naar huis te gaan had ik niet. Ik wist wat ik daar kon verwachten, dus zwierf ik maar wat rond. Ik slenterde door straten waar ik nooit eerder was geweest. Niet dat ik iets bijzonders zag, maar het gaf me wel een heerlijk gevoel van vrijheid. Op school bogen ze zich nu over een proefwerk. Daar had ik dus gisteravond voor niks voor zitten ploeteren.

Eerst keek ik nog regelmatig achterom. Stel dat ze achter me aan kwamen. Onzin natuurlijk. Zo belangrijk was ik heus niet. Ik was een dombo en een lastpak. Die laat je aan zijn lot over.

Dat stomme gedoe van mijn vader ook. Hij werkt in een betonfabriek en thuis doet hij heel knap een betonpaaltje na. Man, er zit totaal geen enkel leven in hem. Iedere dag weer hangt hij languit op de bank. Zijn achterwerk heeft er al een hele kuil gevormd. Alleen voor een nieuw blikje bier komt hij van die bank af.

De stommerik heeft schulden gemaakt. Met zijn dronken kop bestelde hij dingen die we helemaal niet nodig hadden. Zoals het dure bankstel dat nu in ons achtertuintje omkomt in de regen. Het paste niet in onze kamer. Of een idioot grote tv, die een be-

stelbus op een dag kwam brengen. Hij liet zelfs allerlei fitness-apparaten komen. Rennen, roeien, spinnen? Pff, hij zeker! Met een slok op denkt hij dat hij rijk is.

Een tijdje geleden hebben ze iets met hem geregeld om de schulden af te betalen. Dat betekent wel dat we nu nooit iets overhebben. Ja, voor zijn kratjes bier, dat wel. Maar ik moest dus van het voetbal af. Mijn voetbalschoenen werden te klein en hij vond de contributie opeens te hoog. De auto waren we allang kwijt.

Soms heeft ie dat. Dan blijft hij maar doorzuipen. Die zielenpoot klaagt dan dat de hele wereld tegen hem is. Dat ze altijd juist hém moeten hebben. Het bier knalt er als tranen weer uit. En dan moet ik hem, zoals gister nog, uiteindelijk naar zijn bed zeulen. Zo'n loser wil ik dus nooit worden.

Onderhand begon het geslenter me behoorlijk de keel uit te hangen. De tijd kroop voorbij. Huizen en nog eens huizen, geparkeerde auto's, soms een eenzame fietser die passeerde. Saai tot en met. Waar kon ik naartoe? Winkelen had geen zin. Ik had toch geen geld.

Het is zo gemeen dat ze allemaal van die mooie dingen in de etalage uitstallen. Die mensen weten niet hoe het is als je geen geld hebt. Dan voel je je voor zo'n winkel heel lullig, dat kan ik je wel verzekeren. Het is dat mijn oma me af en toe wat toestopt. Iedere verjaardag stuurt ze me trouw vijftig euro en ze doet er nog vijftig extra bij voor de zomervakantie. Die enveloppe kon ik binnenkort weer verwachten. Ik vier mijn verjaardag niet. Met zo'n vader heb ik liever geen vrienden over de vloer.

Dit geslenter was in ieder geval beter dan tegenover de directrice te zitten en haar preek te moeten aanhoren. Dat kon ik er vandaag niet bij hebben. Als ik morgen weer naar school ging,

zou ik die preek heus nog wel krijgen. Dat soort dingen vergeten ze niet. Dan kunnen ze even lekker tegen je tekeergaan, dat haalt ze even uit de dagelijkse sleur. Zo gezien moeten ze dus eigenlijk blij zijn met mij.

Inmiddels stond ik bij een park. Het weer viel gelukkig mee vandaag. Ik had de straten vol grauwe rijtjeshuizen verlaten. Waar ik me nu bevond, stonden de grote, poenerige huizen. De goudkust noemden ze het hier. Ik liep het park in. Daar zocht ik een bankje op.

Ik keek uit over de vijver die voor me lag. In een dergelijke vijver verdween mijn overgrootmoeder ooit. Die hadden ze in een verzorgingstehuis gestopt. Ze was oud en ontzettend doof, dus ze had met niemand contact. Vaak begrepen de verzorgers haar ook niet. Ze was dat leven helemaal zat. Toen is ze op een ochtend heel vroeg met haar rollator de vijver in het park in gelopen. Meteen paniektelefoontjes, ook naar ons. Of ze misschien bij ons was. Ze zochten overal tot ze dachten aan dreggen in de vijver tegenover het tehuis.

Inmiddels was het een en al actie vlak voor me. Er was een eend die duidelijk de pik had op een ander. Voortdurend achtervolgde hij zijn slachtoffer. Die dook steeds onder water. Maar zodra hij bovenkwam, vloog de ander meteen weer op hem af. Die arme eend kreeg nauwelijks tijd om adem te halen. Toen dat maar doorging, stond ik op en gooide ik steentjes en takken naar de etter. Uiteindelijk had het gepeste dier even tijd om boven te blijven. Het vloog weg, maar hij werd meteen achtervolgd door de pester.

Toen ik naar het bankje terugliep, hoorde ik lawaai en gevloek. Het kwam vanuit de bosjes achter de bank. Nieuwsgierig

en voorzichtig sloop ik door de struiken. Wat gebeurde daar? Ik was er nu dicht bij. Ik zag een blonde jongen die zich compleet uitleefde op een oranje crossmotor. Niet normaal. Die motor moest hij eerder in de droge sloot hebben gemieterd. Ik had geen motorgeluiden gehoord. Woest hoste hij op de machine.

Doodzonde. Waarom moest die motor kapot? Ik vond hem juist cool, had ik maar zoiets. Wat een klootzak. Moest ik nu tevoorschijn springen en het opnemen voor de motor? Het ging me natuurlijk helemaal niets aan. Waar bemoeide ik me mee?

De jongen trok leidingen los. Met een mes stak hij vervolgens in het zadel en de voorband. Hij rukte aan het zadel, trapte het los en ging toen helemaal los op de uitlaat. Die boog en brak zelfs af. Toen hij op adem stond te komen, haalde de jongen een doosje lucifers tevoorschijn. Hij draaide de benzinedop open en gooide er een brandende lucifer in. Even gebeurde er niks, maar toen sloegen de vlammen uit de tank. Met moeite klauterde de jongen tegen de steile helling op. Hij maakte zich snel uit de voeten. Toen ik doorhad dat hij niet van plan was terug te komen, sprong ik de droge sloot in. Vlug trok ik mijn jas uit en die proppte ik in de opening van de fel brandende tank. Door het gebrek aan zuurstof doofde het vuur. Maar mijn jas was wel naar de filistijnen. Ik bekeek de vernielde motor.